

РЕШЕНИЕ

**на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства
за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на
професионално направление 2.1 Филология, област на висше образование 2.
Хуманитарни науки, за ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“,
в Нов български университет**

1. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства на 23.01.2019 г. (Протокол №1) по искане на висшето училище (вх. №30/08.01.2019 г. и вх. №471/12.06.2019 г). На заседание, проведено на 18.09.2019г. (Протокол №13), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група, утвърдена с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 30.05.2019г. (Протокол 11) - 1. Проф. д.ф.н. Петя Янева – СУ „Св. Климент Охридски“ – ръководител на ЕГ

2. Проф. д-р Людмила Иванова – ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – член на ЕГ;

3. Доц. д.ф.н. – Гергана Пенчева-Апостолова – ЮЗУ „Неофит Рилски“ – член на ЕГ

4. Проф. д-р Стефка Георгиева – ПУ „Паисий Хилендарски“ – член на ЕГ

5. Ганка Добрева – студентка във ФФ на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – член на ЕГ

Наблюдаващ процедурата член на ПК: проф. днк Мария Шнитер – член на ПКХНИ. Експертната група извърши проверка на оценяваната институция в периода от 30.05.-01.06.2019 г.

2. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 4/:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“:

ПКХНИ констатира, че НБУ организира обучение в професионално направление 2.1 Филология в ОКС „Бакалавър“ (предлагани 9 образователни програми) и в ОКС „Магистър“ (предлагани 4 програми) в пълно съответствие със своята мисия, визия, образователна философия, цели и задачи. Четирите департамента, които реализират обучението в тези програми, са разработили на базата на анализ на състоянието двугодишен план за развитие за периода 2018-2020 г. Цялостната дейност на професионалното направление 2.1 Филология в НБУ е подчинена на институционалната система за качество, без да се пренебрегва неговата специфика. Системата за управление на качеството на НБУ е сертифицирана по ISO 9001:2015 през месец февруари 2019 г. и

съответства на изискванията на стандарта. С тези документи се регулират вътрешните самооценки и външните оценки.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/ „Управление на качеството на образованието“:

ПКХНИ установи, че в НБУ е налице ефективен административен механизъм на управление, осигуряващ качествено обучение в професионалното направление. Обособени са длъжности и ясно са формулирани функционални задължения на администрацията, чието изпълнение да гарантира необходимото равнище на учебната документация.

Резултати от проверката: Обучението на студентите в НБУ в трите образователни степени се извършва в съответствие с мисията, целите и задачите на Университета и специфичните приоритети на професионално направление 2.1 Филология.

Критерий 1.1. Установено е съответствие на представената документация с изискването за оповестена и прилагана политика за управление на качеството.

Критерий 1.2. В НБУ има изградени структури за управление на качеството на образованието, уредени са въпроси, свързани с академичната етика на преподаватели и студенти.

СТАНДАРТ 2. РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ

2.1. ВУ извършва обучение по професионалното направление/специалността от регулираните професии като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни ПКХНИ установи, че подготовянето, приемането и обновяването на учебната документация в ПН за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ се осъществява съгласно законовите и институционалните изисквания.

По време и след посещението са изискани разширени учебни планове с уточнения за отношението на дисциплините към категоризацията задължителни, избираеми и факултативни, изисквана в ЗВО, както и за отношението на дисциплините от педагогическите специализации към изискваните минимален брой часове по групи дисциплини от Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, ДВ 89 от 11.11.2016. Установено е, че в учебния план на МП „Лингводидактика“ са заложили 5 тесни специализации, едната от които е „Базов учител по чужд език“. ПКХНИ предлага реструктурирането на тази специализация, тъй като не съответства на нормативната уредба, и по-специално на Наредба 12 от 01.09.2016 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти (виж напр. чл. 38).

Съпоставката на Учебните програми в ПН със сходните програми в други ВУ показва, че специфичната структура на програмите в НБУ отразява възприетата програмна схема:

организирано в две нива (базово и бакалавърско) обучение за придобиване на ОКС „бакалавър“ и съчетаване на два основни вида курсове според тяхната учебна функция и формите на заетост на студентите.

В НБУ има утвърдена процедура за обновяване на учебната документация, която се основава на регламентите от Системата за управление на качеството. Това става с участието на външни експерти и представители на бизнеса, които са постоянни членове към Програмните съвети на департаментите. Мнението на студентите се отчита чрез анкетни проучвания – всеки семестър за преподавателите и всяка година за удовлетвореност от програмата. Те се провеждат от Програмните съвети към програмите в направлението.

ПКХНИ констатира, че представените разширени учебни планове отговарят на държавните изисквания за придобиване съответната образователно-квалификационна степен за програмите, които не включват придобиването на учителска правоспособност, и **отчасти отговарят на изискванията за програмите, които включват специализация „учител“** по съответния чужд език. С оглед на прозрачност при получаването на кредити за съответните практически дисциплини, както и в изпълнение на горепосочената Наредба е необходимо да се уеднакви номенклатурата (сигнатурите) в съответствие както със стандартите на самия Университет, така и с изискванията на нормативната уредба на Република България, като в същото време се осигури вътрешнопрограмно съответствие между документите.

За дистанционната форма на обучение:

Критерий 2.1. ВУ извършва обучение по ДФОС, като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни.

НБУ предлага акредитирането на две програми за дистанционно обучение в направлението: БП „Англистиката (Английски език, култура и литература)“ и БП „Приложни чужди езици за администрация и управление (на английски и втори чужд език)“, по които в момента не се води обучение. ПКХНИ установи, че НБУ има традиции в създаването на курсове, подпомагани от информационни и комуникационни технологии, както и значителен опит в електронното обучение в електронната среда Мудъл. Факултетът по дистанционно обучение на НБУ осигурява техническа подкрепа и обучение на преподавателите и студентите за използването на електронната среда, с което се доказва наличието на капацитет за провеждане на ДО, констатирано и чрез получената институционална акредитация за тази форма на обучение. За разработването на отделните курсове се очаква да допринесе създадената Лаборатория за езикови технологии (ЛЕТ), която е учебно-практическо и изследователско звено при Факултета за дистанционно, електронно и продължаващо обучение на НБУ.

ПКХНИ констатира, че преподавателите от направление 2.1 Филология имат опит със създаването на електронни материали, предназначени главно за ЧЕО, и ползват електронната среда, но е необходимо време за привеждането на курсовете от предлаганите

програми във форма, която напълно да съответства на изискванията за дистанционно обучение. Установи се несъответствие на процедурата за акредитация на ДО с изискванията на НБУ за реализацията на учебни програми и цялостни курсове, отговарящи на критериите за акредитиране на бакалавърски програми в дистанционна форма на обучение. НБУ не е представил необходимите доказателства за наличието на учебни програми и курсове за това обучение.

Резултати от проверката: Учебната документация за обучението на ОКС „бакалавър“ и „магистър“ от ПН 2.1 Филология в НБУ отразява спецификата на институционалната политика. Тя включва квалификационни характеристики, учебни планове (учебни програми и схеми) и учебни програми (паспорти на курсове). Учебните планове следват традициите на институцията и отразяват добри практики на други български и чуждестранни висши училища. Осъществяват се процедури за наблюдение и актуализиране на учебната документация в сътрудничество с потребителите. Учебната документация периодично се анализира и оценява.

Дистанционната форма на обучение в НБУ разполага с необходимата техническа осигуреност. Реализацията на дистанционна форма на курсове е в начална фаза и има необходимост от доразработването им според изискванията за дистанционно обучение. Дистанционна форма може да стартира след предоставяне на необходимите доказателства за наличието на учебни програми и курсове за това обучение.

СТАНДАРТ 3. ОБУЧЕНИЕ, ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ СТУДЕНТИТЕ

3.1 Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление / специалност от регулирани професии.

Заклучението на ПКХНИ е, че учебната документация на филологическите специалности в НБУ е насочена към един по-либерален модел на образование, даващ по-големи възможности за избор на студентите и ориентиран към създаването на експерти, които имат различен профил, независимо от това че завършват една и съща специалност.

Квалификационната характеристика определя ясно позицията на дипломираните се в националната квалификационна рамка, като за повечето програми има две специализации: *филолог и учител* или *филолог и преводач*. За непълното съответствие между програмата за обучение на учители и Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“ вече стана дума в констатациите по стандарт 2.

В учебния процес се използват както традиционни, така и интерактивни методи. В чуждоезиковото обучение широко е навлязло използването на мобилни приложения и специализиран софтуер. Развита е употребата на виртуална система за подпомагане на обучението чрез модула Moodle НБУ. Благодарение на нея в повечето случаи може да се говори за прилагане на смесено (традиционно и електронно) обучение.

НБУ има дългогодишни традиции за включване на студентите в практически и научноизследователски занимания, стимулиращи творческата им активност. Налице е

действаща система за студентски труд и стаж.

Условията и начините на оценяване на знанията на студентите в НБУ са публично достъпни в поместената в сайта на университета Наредба за учебния процес в НБУ. Налице са ясно разписани процедури за полагане на семестриални и държавни изпити. Провеждането на мониторинг и анализ на качеството на образователния процес е ежегодно на основата на различни видове анкети, провеждани от Центъра по качество и оценяване в НБУ. Данните, които се включват в анкетирането, засягат удовлетвореността от курс, преподавател, програма, академично и административно обслужване. През акредитационния период не са постъпвали писмени жалби на студенти от професионално направление 2.1 Филология.

За дистанционното обучение:

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на ДФОС

ПКХНИ установи, че НБУ се съобразява с изискванията на законовите и подзаконовите нормативни актове по отношение провеждането на ДФО. Те се отразяват във вътрешните нормативни документи (*НУП на НБУ, Стандарт за ДО, Стандарт за обучение в електронен курс, Система за качество на НБУ*). Виртуалната среда за обучение в НБУ в дистанционна форма е базирана на световно утвърдената платформа за електронно обучение с отворен код Moodle. От 2016 г. в нея е интегрирана система за проверка на плагиатство (ПлагСкан - PlagScan), която осигурява по желание на преподавателя, проверка за неправомерно цитиране и използване на чужди материали в текстовете, въведени от студентите.

Резултати от проверката: Създадена е много добра организация за включване на студентите в практически и научноизследователски занимания, стимулиращи творческата им активност. Развиват се съвременни методи за преподаване на учебния материал, за водене на практическите занятия и за оценяване на постиженията на студентите. Информацията, свързана с изпитването и оценяването, в т.ч. за държавните изпити, е публична. Резултатите от периодичното изследване на студентското мнение по отношение на цялостния процес на обучение се отчитат и анализират с оглед неговото усъвършенстване.

На базата на информацията за действащите програми в ДФО може да се заключи, че НБУ е изградил система от правила и дейности, които са определящи за активността на преподавателите и студентите и ще важат и за програмите от професионалното направление 2.1 Филология.

СТАНДАРТ 4. ПРИЕМ, РАЗВИТИЕ, ПРИЗНАВАНЕ И ДИПЛОМИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

4.1 Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление/ специалност от регулирани професии, развитие, признаване и сертифициране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане.

ПКХНИ констатира, че чрез редица свои вътрешни нормативни актове НБУ е

регламентирал цялостното развитие на студента в процеса на обучението – прием, професионално израстване, признаване и сертифициране.

Спазват се нормативните изисквания и организационните структури за прием, развитие, признаване и сертифициране на студентите в съответствие със ЗВО и Правилника на университета. Същевременно тази нормативна база, засягаща етапите от „жизнения цикъл“ на студентите, обучаващи се в професионалното направление, се актуализира периодично съобразно техните мнения с цел предлагане на висококачествен образователен продукт на европейско ниво и създаване на висококвалифицирани кадри с добри възможности за реализация.

НБУ има сключени 243 договора по програма „Еразъм+“. За филологическите специалности сключените договори са 34. Основната им цел е обучение и обмен на преподаватели и студенти до 2020/2021 г. с университети в Гърция, Полша, Турция, Испания, Италия, Румъния, Казахстан, Албания, Чехия, Хърватска, Македония, Русия, Кипър, Великобритания, Франция и Словения. През последните 5 г. са реализирани 43 мобилности по програма „Еразъм+“ – 28 входящи и 14 изходящи.

Мобилности на студентите от филологическите специалности се осъществяват и по програма СЕЕRUS. За акредитационния период тези мобилности са 12 – 8 входящи и 4 изходящи.

Данните показват, че научноизследователската и художественотворческа дейност на студентите и докторантите са сред приоритетите на НБУ. Анализът им показва, че превес има участието им в различни научни и културни форуми у нас и в чужбина. За 5 годишния период студентите от филологическите специалности имат 299 участия в 108 събития и проекти.

Резултати от проверката: Цялостният цикъл на обучение на студентите в професионалното направление от приема до завършването им е ясно очертан и се отразява публично. Организирането на кандидат-студентските кампании е свързано с подходяща рекламна дейност и протича по определени правила в напълно прозрачна за обществото среда. Ръководството на НБУ е одобрило процедури за признаване на периоди на обучение и практика в чужбина в резултат от студентска мобилност по програмата „Еразъм+“, други програми и двустранни договори. Студентите са стимулирани да участват в проектна дейност чрез получаване на допълнителни кредити и стипендии за специални постижения. Документите за доказване на получената квалификация отговарят на законовите изисквания. Реализацията на завършилите студенти се регистрира в специална система и периодично се подлага на подробен анализ.

СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

5.1. Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление/ специалност от регулираните професии

ПКХНИ установи, че политиката на НБУ за осигуряване на качествен академичен състав е

част от стратегията за неговото развитие. Университетът разполага с публично оповестени конкретни и законосъобразни процедури за приемане на работа на квалифицирани преподаватели, осигуряващи обучението в професионалното направление.

От данните за броя на преподавателите през последните 5 години в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“, с които ПКХНИ разполага, става ясно, че за учебната 2018-2019 г. общият брой на преподавателите на ОТД в ПН, е **115**. От тях хабилитираните са **18** професори и **36** доценти, нехабилитираните са **38** главни асистенти и доктори, **5** асистенти и **18** преподаватели. Относителният дял на преподавателите на първи трудов договор е 93,04%.

На граждански договор работят 8 хабилитирани преподаватели – изтъкнати специалисти в своята област, които са бивши щатни преподаватели на НБУ, но са навършили пенсионна възраст, както и един нехабилитиран преподавател по практически арабски език. Относителният дял на преподавателите на втори трудов договор е 6,96%. Относителният дял на преподавателите с доказана научна компетентност по преподаваните дисциплини е 84,35%.

В същото време анализът на данните показва недостиг на хабилитирани преподаватели, които са тесни специалисти в профилиращите дисциплини. Това налага **един хабилитиран преподавател или главен асистент доктор да води средно повече от 7 университетски курса**. Очевидното разминаване с посочения по-горе голям общ брой на хабилитираните преподаватели се дължи на широкото разбиране за квалификацията на филолога, която според колегията на НБУ трябва да включва повече общотеоретични филологически дисциплини, както и много курсове по философия, култура, религиозна наука, социология, антропология и т.н., водени от преподаватели от други професионални направления.

Средната възраст на хабилитираните преподаватели на ОТД от научно-преподавателския състав, които осигуряват обучението в ОКС, е 52 г. с тенденция към понижаване.

В НБУ са се утвърдили два вида атестиране на преподавателите – *Атестиране на годишната допълнителна заетост на преподавателите на трудов договор в НБУ* и *Дългосрочно атестиране на преподавателите в НБУ*. Не е ясно дали и по какъв начин тези два типа атестиране заместват атестирането в съответствие с изискванията на чл. 57 от ЗВО, което трябва да се осъществява на 5 години за хабилитирания и на три години за нехабилитирания състав.

ПКХНИ установи, че в НБУ мобилността на преподавателския състав има задача да подпомогне професионалното развитие на кадрите. За акредитационния период са осъществени 37 изходящи мобилности по програма „Еразъм/Еразъм+“ към чуждестранни университети. Чуждестранните учени, които са осъществили входящи мобилности в НБУ са 16.

5.2. Научноизследователската и художественотворческата дейност на академичния състав и участието на студентите в нея

От събраната информация става ясно, че в ПН 2.1 Филология са създадени необходимите условия за преподавателите, студентите и докторантите да участват в изследователската дейност на университета. За периода 2013-2017 година са регистрирани общо 196 участия на преподаватели на ОТД от филологическите специалности в научни, образователни и

художествени проекти. Участията в национални и международни научни и други професионални форуми са 213. Сред проектите със своята значимост изпъква мащабната дългогодишна изследователска програма „Литературата на Народна република България (1946–1990)“. Само за периода 2014–2018 г. по тази програма са издадени 21 научни и документални сборници и авторски монографии. Проведени са 32 международни форуми, национални научни конференции, семинари и дискусии върху литературата на НРБ.

Изключително активната дейност в полето на българската литература се допълва от създадената Литературноисторическа школа „Д-р Кръстьо Кръстев“. За периода 2014–2018 г. школата е публикувала 7 литературноисторически книги и 4 юбилейни вестника.

Данните показват, че *относителният дял на преподавателите от професионалното направление, участвали в национални и международни проекти през последните 5 г., е 170,43%.*

Общо за студенти и докторанти са отчетени 128 участия в проекти (включително в конкурси, изложби и др.), 73 участия в научни форуми, 212 участия в школи и семинари (14 с презентации) и 34 научни публикации. *Относителният дял на студентите и докторантите, участници в национални и международни научноизследователски, художественотворчески, изпълнителски и спортни дейности и проекти през последните 5 г., е 55,51%.*

Най-големият успех на филологическото направление е издаването от департамент „Чужди езици и литератури“ на списание „English Studies at NBU“, реферирано и индексирано в базите Web of Science Core collections, MLA, ICI, CEEOL, ERIH PLUS, DOAJ, ESBSCO, намиращо се в последен етап на включване в Scopus.

Общият брой на публикациите на преподавателите за периода 2013-2018 година е 577, от които 37 са монографии, 40 са студии, 458 са статии и 42 са учебници.

Броят на публикациите на 1 преподавател-филолог на първи ТД през последните 5 г. е 8,74.

Липсват данни за публикациите в реферирани научни списания, в издания с импакт фактор и импакт ранг, както и за броя на цитиранията.

Резултати от проверката: В периода на акредитация са положени усилия за кариерното израстване на преподавателския състав. Въпреки това хабилитираните преподаватели-филолози продължават да са малко и неравномерно разпределени по специалности. Основните дисциплини в професионалното направление се водят от преподаватели на първи трудов договор, но значителна част от лекционните курсове се четат от главни асистенти доктори. Има изградена система за атестиране на преподавателите. Осигурени са условия за входяща и изходяща преподавателска мобилност в чуждестранни университети. Научноизследователската, проектната и публикационната активност на преподавателите, докторантите и студентите отговаря на стратегията за развитие на НБУ и е на високо ниво. Важно постижение е включването на списанието „English Studies at NBU“ на департамент „Чужди езици и литератури“ във Web of science и предстоящото му включване в SCOPUS.

СТАНДАРТ 6. УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

6.1. Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художественотворческата и спортна дейности по професионалното направление/ специалност от регулираните професии, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова.

Според ПКХНИ НБУ разполага с много добре развита материално-техническа база – собствен университетски комплекс, разположен върху собствена земя с площ от 26 763 кв.м., включващ два учебни корпуса – Корпус 1 и Корпус 2, Аула, Център по изкуства, Университетски театър, Музей, Спортна база, нов Център за книгата от 2016 г., включващ Библиотеката, университетския архив и нова книжарница, служебен паркинг, ресторант “Артес”, зелени площи и художествената галерия Униарт.

Към 2017-18 г. НБУ разполага с обща аудиторна площ от 5 943,75 кв.м., като от нея 4 204,41 кв.м. са собствени площи, а останалите 1 690 кв.м. са наети площи. Аудиторните зали са 49 на брой с 2 134 места, като от тях на територията на НБУ се намират 27 зали с 1 595 места. Общата лабораторна площ, с която разполага университетът, е 13 554,38 кв.м. - 6 209,38 кв.м. собствени площи и 7 345,00 кв.м. наети площи. Залите, които се намират на тази територия, са общо 157 на брой с 2 633 места: 33 лаборатории с 255 места, 24 компютърни зали с 316 места, 6 ателиета в Център по изкуства с 62 места, 88 специализирани учебни зали с 1250 места, 6 спортни зали с 750 места.

Аудиторната площ за учебна заетост е 1,40 кв.м на един студент (изчислена на базата на двусменно използване).

Лабораторната площ (в т.ч. специализирани и спортни зали) за учебна заетост е 3,19 кв.м. на един студент (изчислена на базата на двусменно използване).

Броят на работните места за аудиторна и лабораторна работа на 100 студенти е 119,23 (включва аудиторни, компютърни зали, лаборатории и специализирани зали, спортни зали) (изчислен на базата на двусменно използване).

Площта на компютърни зали на 100 студенти (средно приравнен брой) е 25 кв.м.

Броят компютри на 100 студенти за обучение е 16,62.

Библиотеката на НБУ функционира като модерен научно-информационен център и е носител на множество отличия. Новопостъпилите библиотечни единици през последните пет години са **27 927**, като общо в библиотечния фонд на НБУ има **146 672** документа на хартиен и електронен носител. Броят на отделните електронни книги и списания, достъпни чрез лицензирани бази данни, не е включен в това число. За нуждите на обучението в професионално направление 2.1 Филология библиотеката предлага **27 986** тома литература. В университета е създаден Факултет за дистанционно, електронно и продължаващо обучение, към който е сформирано специално обслужващо звено за дейността по планирането, организацията и провеждането на ДФО. Освен чрез материалите в електронната система Мудъл и библиотечния фонд обучението на студентите е осигурено с 23 учебника на щатни преподаватели-филолози, издадени от НБУ и от външни издателства.

Резултати от проверката: **Професионално направление 2.1 Филология в НБУ** разполага с необходимата материално-техническа и информационна база за провеждане на лекционни и семинарни занятия. Департаментите, подготвящи филолози, разполагат с достатъчна аудиторна площ и съвременна техника и оборудване, библиотечна площ и богат библиотечен фонд за научната и изследователска дейност на студентите и преподавателите. Системата за обучение Мудъл и Факултетът за дистанционно, електронно и продължаващо обучение осигурява среда за провеждане на дистанционно обучение.

СТАНДАРТ 7. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

7.1. Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление/ специалност от регулирана професия и последващата реализация на завършилите.

ПКХНИ констатира, че ефективността от провежданото обучение в програмите от направление 2.1 Филология е обект на системни проучвания и регулярни обсъждания. Налице е статистика за броя на дипломираните студенти по години в съответните програми от направлението, които са над 180 за периода 2014 – 2018 г. Средният процент завършили и работещи студенти в специалностите “Българистика”, “Книгоиздаване” и “Творческо писане” е над 50%. По данни от анкета с алумни, проведена от Център за кариерно развитие и обучителни ресурси на НБУ през 2017 г., става ясно, че работещите пряко и непряко по специалността са над 70%.

Благодарение на спецификата на направлението е улеснено проследяването на новостите в световен мащаб в областта на филологията. Налице е специализирана електронна база от научни списания и публикации, представени на различни носители. Такива бази данни и публикации са достъпни както за преподавателите, така и за докторантите и студентите.

Резултати от проверката: **В професионалното направление се събира, обработва и поддържа информация по отношение професионалната реализация на завършилите студенти от различните програми. Ежегодно се провежда анкетиране за проучване на мнението на студенти и потребители.**

СТАНДАРТ 8. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

8.1 Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление/специалност от регулирана професия.

ПКХНИ стигна до заключението, че дейността на висшето училище в трите аспекта (преподаване, научни изследвания и художественотворческа дейност) намира публичен израз: за предоставянето на вътрешна и външна информация отговаря отдел „Информационна дейност”; обособена е специална позиция “Връзки с обществеността”, която се заема от академично лице и която контролира и координира цялостната дейност на отдела, както и комуникационната дейност на университета.

Висшето училище е изработило система за информиране на кандидат-студенти, на

студенти и на алумни, както и на институциите, с които са сключени договори за провеждане на практики и стаж към програмите от ПН Филология.

Мобилността на студенти и преподаватели се осъществява чрез участието на университета в програма „Еразъм+“ и се подпомага от Еразъм офиса на НБУ и от департаментните Еразъм координатори.

Резултати от проверката: Налице са разнообразни възможности за публичност и прозрачност на дейността на НБУ в направление 2.1 Филология: печатни и онлайн издания, социални мрежи, реклами в електронните медии. Информацията е достъпна не само за вътрешни, но и за външни потребители, включително потенциални работодатели за студентите. Разработените и приети вътрешни правила за мобилност на студенти, докторанти, преподаватели и служители по програма „Еразъм+“, както и по другите международни програми и договори са огласени на интернет страницата на Университета.

СТАНДАРТ 9. ТЕКУЩ МОНИТОРИНГ И ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ

9.1. Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление/ специалност от регулирана професия.

ПКХНИ установи, че НБУ е първият университет в България, в който мониторингът и актуализацията на учебните програми са изведени на преден план като стил на управление. Създадена е Система за управление на качеството в НБУ, която съдържа информация относно стандартите и показателите за оценяване на учебна програма и на учебен курс, стандартите за оценяване на учебната, научноизследователската, творческата, административната и обществената работа на преподавателите в НБУ, показателите за оценяване и атестиране на академичната администрация и на административния състав, университетските структури за управление на качеството и анкетните проучвания и т.н. За да се постигне по-пълно съответствие на подготовката на студентите с изискванията на пазара на труда, бакалавърските, магистърските и докторските програми преминават периодично през планирани одити.

Студентите и докторантите от професионалното направление се включват в усъвършенстването на учебния процес чрез участието си в дискусиите за учебните програми, учебните курсове, изпитните процедури и др., осъществявани на ниво Програмни, Департаментни, Факултетни и Академични съвети.

НБУ се стреми към реализиране на съвременно образование по филология в синхрон с добрите национални и международни практики и към подготовка на филолози с широк профил на компетентности. Провежда се ежегоден мониторинг на успеваемостта на студентите, който се осъществява и в професионално направление 2.1 Филология.

Резултати от проверката: НБУ провежда политика за насърчаване на активността на студентите, включително чрез регулярен мониторинг на качеството на преподаване,

отчитане на мнението на студентите, на тяхната успеваемост и постижения в хода на професионалната им подготовка. Вземат се мерки за отстраняване на забелязани пропуски, използват се всички възможности за усъвършенстване на процеса на обучение, за да се постигне по-висока удовлетвореност от страна на преподавателите и студентите.

СТАНДАРТ 10. ЦИКЛИЧНО ВЪНШНО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

10.1. Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление/специалност от регулирани професии.

Данните показват, че в НБУ процесите на самооценка на качеството на обучението се реализират на две нива. Първото одитиране се извършва на ниво Програмни и Департаментни съвети, които следят за качеството на своите програми, актуализират ги и ги прецизират всяка година. На второто ниво съществена роля играе Комисията по качество, която осъществява оценка и контрол върху качеството от гледна точка на спазването на стандартите за учебна програма, стандартите за курсове (бакалавърски, магистърски, докторски), програмната схема, компетенциите на преподавателите и др.

Основна форма на външен одит е оценяването на качеството при програмната акредитация, както и при институционалната акредитация от НАОА.

За да се отговори на изискванията на пазара на труда, в НБУ се организират различни форуми, в които се осъществяват преки срещи между студенти и потребители на кадри. Те са важни като ориентир за състоянието и тенденциите в развитието на икономиката в България и ЕС и служат за установяване на по-тесни контакти между студентите и потенциалните работодатели в професионалната област.

Резултати от проверката: Чрез прилагане на вътрешната система за качеството НБУ е предприел действия за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление. Доброто познаване на конкурентната среда в България и в света е рефлектирало в обучението на студентите и е стимулирало преподавателите да работят за постигане на по-високи резултати и за усъвършенстване на образователната среда във висшето училище. Наложителна е промяна в подхода за определяне на необходимостта от хабилитирани преподаватели на ОТД, като на преден план се изведат нуждите на процеса на обучението.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **13.11.2019 г. (Протокол 16)**, на основание чл.88а, ал.5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал.2 от ПДНАОА, членовете на Постоянната комисия гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система, в съответствие с чл. 79 (1) на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА “Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти”, Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 2.1 Филология от област на висше образование 2. Хуманитарни науки на Нов български университет , на основание обща оценка 8.75 (осем цяло и седемдесет и пет стотни):

за ОКС “бакалавър” - редовна форма на обучение

1. Англицистика (Английски език, култура и литература);
2. Германистика (с втори чужд език английски);
3. Испанистика (с втори чужд език английски);
4. Българистика (Български език, култура и литература);
5. Русистика (с втори чужд език английски);
6. Гръцки език и култура;
7. Арабистика (Арабски език, култура и литература);
8. Приложни чужди езици за администрация и управление (на английски език и втори чужд език).

за ОКС “бакалавър” - дистанционна форма на обучение:

1. Англицистика (Английски език, култура и литература);
2. Приложни чужди езици за администрация и управление (на английски език и втори чужд език).

за ОКС “магистър”- редовна форма на обучение

1. Писмен и устен превод;
2. Лингводидактика;
3. Литература, книгоиздаване, медии;
4. Творческо писане.

2. Срокът на валидност на акредитацията е ПЕТ години, в съответствие с чл.79, ал.4 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионално направление 2.1 Филология от област на висше образование 2. Хуманитарни науки на Нов български университет, на основание обща оценка, както следва:

за ОКС „бакалавър“ 330 студенти (редовна форма на обучение).

За ОКС „бакалавър“ 70 студенти (дистанционно обучение)

За ОКС „магистър“ 50 студенти (редовна форма на обучение).

Общо за професионалното направление 450 студенти.

Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства формулира следните **препоръки:**

1. Дистанционното обучение да стартира от учебната 2021/22 учебна година, като дотогава се подготвят и пуликуват в съответната платформа необходимите електронни ресурси.

2. Да се уеднакви структурата на документацията в различните програми.

Срок: 2020/21 уч. г.

3. Специализацията „Базов учител по чужд език“ в МП „Лингводидактика“ не може да се провежда в тази форма поради несъответствия с нормативната уредба. Да се реструктурира и преименува.

Срок: 2020/21 уч.г.

4. Да се уеднаквят хорариумите и кредитите на задължителните педагогически практики за педагогическите специализации и да се приведат в съответствие с Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“.

Срок: 2021 уч.г.

Председател на ПКХНИ:

(проф. дфн Анна-Мария Тотоманова)